

Бенчмаркінг сталих рішень

Дайджест кращих практик
світових університетів

Ціль 12 — Відповідальне
споживання та виробництво

РЕСУРСОЕФЕКТИВНІСТЬ — НОВИЙ СТАНДАРТ УНІВЕРСИТЕТІВ

Провідні університети більше не розглядають ресурсоефективність як екологічну ініціативу. Вона стала інструментом підвищення фінансової стійкості, розвитку науки, залучення грантів і формування сучасного кампусу.

У центрі уваги — повторне використання ресурсів, економіка замкненого циклу, цифровий облік матеріалів, зменшення відходів та відповідальні закупівлі.

 Детальніше: [Ellen MacArthur Foundation](#)

До 45% глобальних викидів можна скоротити завдяки переходу до циркулярної економіки.

Лише близько

матеріалів повертається в економіку, тоді як щороку людство використовує понад **100 млрд тонн** сировини.

 Детальніше: [Circularity Gap Report 2025](#)

ІДЕЇ ДОСЯГНЕННЯ ОДНІЄЇ ЦІЛІ

ЦСР 12 визначає перехід до раціонального виробництва та споживання через оптимізацію ресурсів, упровадження технологій замкненого циклу та мінімізацію відходів.

12 RESPONSIBLE
CONSUMPTION
AND PRODUCTION

Repair Café: ремонт замість утилізації

📍 Університет Томпсон Ріверс (Канада)

На кампусі університету провели Repair Café для місцевої громади. Учасники приносили речі, які потребували ремонту, а волонтери допомагали їх відновлювати та навчали базових ремонтних навичок. У результаті замість утилізації речі отримували можливість продовжити життєвий цикл, а учасники — практичний досвід повторного використання ресурсів.

Фото: [TRU Repair Café](#)

📄 Детальніше: [Repair Café, Thompson Rivers University](#)

Кімната повторного використання

📍 Гарвардська школа громадського здоров'я імені Т. Х. Чана (США)

Reuse Room — це простір повторного використання, де студенти, викладачі та працівники можуть безкоштовно взяти або передати невеликі офісні, побутові та лабораторні речі. Кімната працює щосередини (крім канікул), асортимент постійно змінюється, а для отримання речей пожертва не є обов'язковою. Приймаються лише чисті, справні та безпечні для повторного використання предмети відповідно до встановлених правил.

📄 Детальніше: [EcoOpportunity \(hsph.harvard\)](#)

Друге життя університетської техніки

📍 Університет Західної Англії (Велика Британія)

Університет впровадив внутрішню програму рециклінгу застарілого чи виведеного з експлуатації ІТ-обладнання (ноутбуків, ПК, проєкторів).

Усі пристрої проходять безпечне цифрове стирання даних, технічний аудит і дрібний ремонт. Відновлену техніку перерозподіляють за трьома напрямками: передають студентам та співробітникам за пільговою ціною, надають як допомогу соціально вразливим категоріям студентів або безоплатно передають місцевим школам, громадським і благодійним організаціям.

📄 Детальніше: [University of the West of England](#)

Зелена лабораторія

📍 Утрехтський університет (Нідерланди)

Перехід лабораторних морозильних камер з -80°C на -70°C може скоротити споживання енергії приблизно на третину. В Утрехтському університеті такі та інші рішення ефективного використання енергії й матеріалів реалізують у межах міжнародної програми LEAF із сертифікацією лабораторій за рівнями Bronze, Silver і Gold. Програма також передбачає скорочення відходів та повторне використання матеріалів.

Фото: [Utrecht University](#)

📄 Детальніше: [Utrecht University](#)

Магазин повторного використання меблів

📍 Університет Нового Південного Уельсу (Австралія)

Університет створив внутрішній онлайн-магазин уживаних меблів для працівників кампусу. Замість списування та вивезення офісних столів, крісел чи шаф, підрозділи передають їх до єдиного каталогу. Персонал може переглядати доступні меблі, запитувати елементи для своєї робочої області та організувати доставку до місць розташування.

📄 Детальніше: [UNSW Sydney](#)

Сталий розвиток в управлінні

Сталий розвиток дедалі частіше стає окремим напрямом університетського управління. Спеціалізовані офіси та місії координують роботу підрозділів, інтегрують сталі принципи в освітньо-наукову діяльність і залучають працівників та студентів до спільної реалізації університетських цілей. Такі структури вже діють, зокрема, у Гарвардському університеті, Університеті Лазурного берега та Голвейському університеті.

📄 Детальніше: [Harvard Office for Sustainability](#), [Mission «Campus et laboratoires éco-responsables»](#), [University of Galway Sustainability Office](#)

ВПЛИВ НА РЕЙТИНГИ

THE Sustainability Impact Ratings

Оцінює внесок університету в досягнення 17 Цілей сталого розвитку ООН.

Зв'язок із практиками: ЦСР 12 враховує операційні політики, управління відходами та їх перероблення, а також наявність звіту зі сталого розвитку.

QS Sustainability Rankings

Оцінює екологічний і соціальний вплив університету.

Зв'язок із практиками: ресурсоефективність, скорочення споживання та відходів посилюють екологічний складник сталого розвитку університету.

UI GreenMetric

Оцінює сталість кампусу за шістьма категоріями.

Категорія **ВІДХОДИ** складає 17% результату.

Зв'язок із практиками: методологія враховує принципи 3R — Reduce, Reuse, Recycle, а також скорочення використання паперу й пластику.

РЕАЛІЗОВАНІ РІШЕННЯ СумДУ

- ✓ В університеті діє система обліку та сортування відходів із передачею їх спеціалізованим організаціям.
- ✓ Електронний документообіг, повторне використання паперу та цифровий формат навчальних завдань зменшують споживання матеріалів.
- ✓ Реалізуються ініціативи, спрямовані на обмеження використання пластику та одноразових матеріалів.
- ✓ СумДУ має затверджену Екологічну політику, яка визначає принципи ресурсоефективності для всіх структурних підрозділів університету.

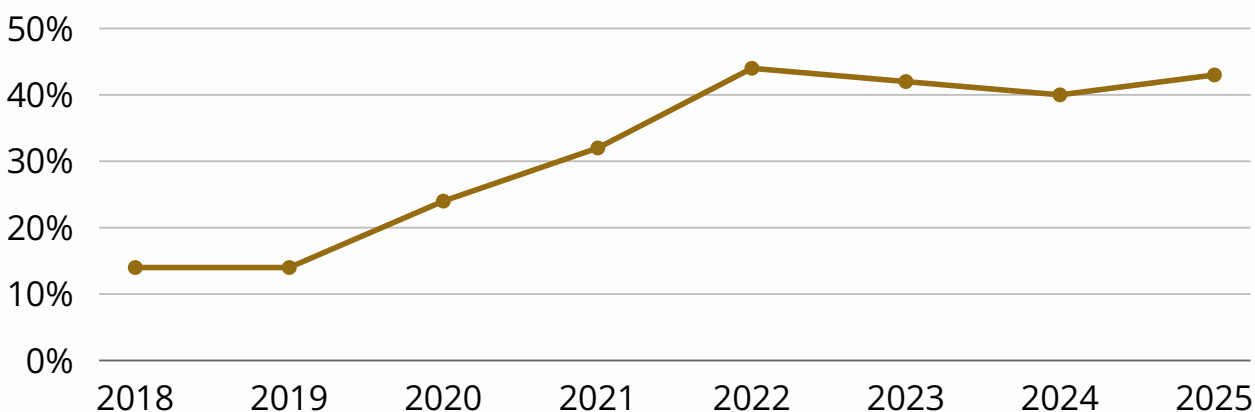
СумДУ втілює принципи екологічності і в повсякденних деталях. Наприклад, декорації для новорічної резиденції Святого Миколая створили власноруч із вторинної сировини.

ЕФЕКТ У ЦИФРАХ

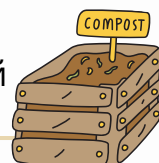
Системні рішення у сфері ресурсоефективності дають вимірюваний результат. Цифри показують, як змінюється використання паперу, роздільне збирання та перероблення відходів у СумДУ.

Частка електронних документів у внутрішньому документообігу

26,4 тонни паперу передано на перероблення у 2025 році

Щорічно отримується близько **5,8 тонни** компосту, який використовується у власному зеленому господарстві.

Комплекс громадського харчування СумДУ відмовився від використання пластикових пакувальних пакетів з товщиною стінок до 15 мкм, замінивши їх на паперові.

ТЕХНОЛОГІЯ МАЙБУТНЬОГО

Waste-Not! — «штучний ніс» для холодильника

Дослідники Ньюкаслського університету створили сенсорний модуль, який за допомогою ШІ визначає ранні ознаки псування продуктів. Технологію вже тестують у домогосподарствах, кафе, продовольчих банках та закладах харчування. Вона допомагає ухвалювати обґрунтованіші рішення щодо свіжості їжі, зменшувати відходи й заощаджувати кошти.

Фото: John Millard /
Newcastle University.

 Детальніше: [Newcastle University](#)

ЗВИЧКА ДНЯ: ВЛАСНЕ ГОРНЯТКО

Кав'ярні охоче наливають напої у термокухлі клієнтів. Це не лише стильно, а й позбавляє світ від тисяч пластикових кришечок та одноразових стаканів.

500 мільярдів

одноразових стаканчиків
використовується щороку.

< 1% переробляється

Дізнайтеся більше про сталий розвиток у СумДУ

Екологічні ініціативи, енергоефективність, зелені технології кампусу та результати роботи університету — на офіційних ресурсах СумДУ.

“Зелений університет”

Щорічний звіт зі
сталого розвитку

Маєте ідеї для сталого СумДУ?

Пропозиції щодо оптимізації використання ресурсів та будь-які екоініціативи важливі для розвитку університету.

Заповніть форму пропозицій →

Ваші ідеї стануть основою для майбутніх екопроектів та матеріалів наступних випусків.

Видання підготував **Відділ бенчмаркінгу та статистики**.

Під час роботи над дайджестом використовувалися технології штучного інтелекту, зокрема для пошуку інформації та створення частини ілюстрацій. Відбір матеріалів, верифікація першоджерел, редагування та остаточне оформлення випуску здійснено співробітниками відділу.

Бенчмаркінг сталих рішень